

Sygn. akt: III U 497/15

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 14 stycznia 2016 r.

Sąd Okręgowy w Ostrołęce III Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący:	SSO Grażyna Załęska-Bartkowiak
Protokolant:	starszy sekretarz sądowy Beata Ossowska

po rozpoznaniu na rozprawie w dniu 14 stycznia 2016 r. w O.

sprawy z odwołania Z. S.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddziałowi w P.

o umorzenie należności

na skutek odwołania Z. S.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddziału w P.

z dnia 26.05.2015r. **nr** (...)

orzeka:

1. zmienia zaskarżoną decyzję w ten sposób, że umarza Z. S. należności z tytułu składek na ubezpieczenie społeczne za okres 09/2008 - 02/2009 w łącznej kwocie 2.515,39 zł, na ubezpieczenie zdrowotne za okres 12/2008 - 02/2009 w łącznej kwocie 1.018,05 zł, na Fundusz Pracy za okres 12/2008 - 02/2009 w łącznej kwocie 217,52 zł;

2. zasądza od Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddziału w P. na rzecz odwołującego kwotę 60 zł (sześćdziesiąt złotych) tytułem zwrotu kosztów zastępstwa prawnego.

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 26.05.2015r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w P. odmówił Z. S. umorzenia należności z tytułu składek.

Z. S. złożył odwołanie od powyższej decyzji. Wniósł o jej zmianę i umorzenie należności z tytułu składek.

Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w P. wniósł o oddalenie odwołania. Uzasadniając swe stanowisko ZUS podniósł, że Z. S. nie spełnił warunków koniecznych do umorzenia należności, gdyż nie uiścił kosztów egzekucyjnych w terminie 12 miesięcy od dnia uprawomocnienia się decyzji z dnia 10.01.2014r. określającej warunki umorzenia składek.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

dnia 10.01.2014r. ZUS wydał na wniosek Z. S. decyzję, w której określił warunki umorzenia należności na podstawie ustawy z dnia 09.11.2012r. o umorzeniu należności powstałych z tytułu nieopłaconych składek przez osoby prowadzące pozarolniczą działalność (Dz.U. z 2012r., poz.1551).

W dniu 31.01.2014r. Z. S. złożył wniosek o rozłożenie na raty należności z tytułu składek niepodlegających umorzeniu. Dnia 11.04.2014r. ZUS podpisał ze Z. S. umowę o rozłożenie na raty tych należności, które nie podlegały abolicji. Umową zostały objęte należności z tytułu składek oraz odsetki. Umowa nie obejmowała kosztów egzekucyjnych. Termin płatności ostatniej raty przypadał na dzień 18.03.2015r. (k.30).

Z. S. wywiązał się z zawartej umowy. Przy czym nie uiszczył kosztów egzekucyjnych, gdyż nie zostały one kwotowo określone w żadnym dokumencie.

Wobec powyższego ZUS zaskarżoną decyzją odmówił Z. S. umorzenia jego należności z tytułu składek, uznając, że skoro nie uiszczył on kosztów egzekucyjnych w terminie 12 miesięcy od daty uprawomocnienia się decyzji z dnia 10.01.2014r., to nie spełnił warunków wynikających z ustawy abolicyjnej.

Ostatecznie Z. S. uiszczył w całości koszty egzekucyjne dnia 26.05.2015r.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

spór pomiędzy stronami postępowania sprowadza się jedynie do okoliczności, czy fakt uiszczenia przez Z. S. kosztów egzekucyjnych po upływie 12 miesięcy od daty uprawomocnienia się decyzji z dnia 10.01.2014r., stanowi w realiach przedmiotowej sprawy podstawę do odmowy umorzenia należności z tytułu składek.

Zgodnie z **art.1 ust.10** ustawy z dnia 09.11.2012r. o umorzeniu należności powstałych z tytułu nieopłaconych składek przez osoby prowadzące pozarolniczą działalność - warunkiem umorzenia należności, o których mowa w ust. 1 i 6, jest nieposiadanie na dzień wydania decyzji, o której mowa w ust. 13 pkt 1, niepodlegających umorzeniu składek na ubezpieczenia społeczne, ubezpieczenie zdrowotne, Fundusz Pracy, Fundusz Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych oraz na Fundusz Emerytur Pomostowych, za okres od dnia 1 stycznia 1999 r., do opłacenia których zobowiązana jest osoba prowadząca pozarolniczą działalność lub płatnik składek, o którym mowa w ust. 2, oraz należnych od tych składek odsetek za zwłokę, opłat prolongacyjnych, kosztów upomnienia, opłat dodatkowych, a także kosztów egzekucyjnych naliczonych przez dyrektora oddziału Zakładu Ubezpieczeń Społecznych, naczelnika urzędu skarbowego lub komornika sądowego. Natomiast w myśl **ustępu 11** ww. przepisu - niepodlegające umorzeniu należności, o których mowa w ust. 10, podlegają spłacie w terminie 12 miesięcy od dnia uprawomocnienia się decyzji określającej warunki umorzenia.

W oparciu o brzmienie ww. przepisu ZUS stanął na stanowisku, że nieuiszczenie przez odwołującego kosztów egzekucyjnych w terminie wynikającym z art.1 ust.11 ww. ustawy, powoduje konieczność umowy umorzenia składek.

Sąd nie podzielił tego stanowiska.

Decyzja z dnia 10.01.2014r. została doręczona Z. S. dnia 24.01.2014r., zatem uprawomocniła się dnia 24.01.2015r. W pierwszej kolejności zauważyć należy, że z odwołującym została zawarta umowa o rozłożenie na raty należności niepodlegających umorzeniu. Ostatnia rata przypadała na dzień 18.03.2015r., a więc po upływie 12 miesięcy od daty uprawomocnienia się decyzji z dnia 10.01.2014r. Jest to o tyle istotne w przedmiotowej sprawie, że rozliczenie kosztów egzekucyjnych mogło nastąpić po uiszczeniu żądanych od odwołującego należności. Naczelnik Urzędu Skarbowego w W. prowadził egzekucję na podstawie tytułów egzekucyjnych, które obejmowały zarówno należności podlegające jak i niepodlegające umorzeniu. Z §7 umowy ratalnej wynika, że nieuiszczenie którejkolwiek z rat w pełnej wysokości skutkowałoby rozwiązaniem tej umowy, a w konsekwencji egzekucją wszystkich należności i kosztami z tym związanymi. W przypadku niewywiązania się odwołującego z obowiązku spłat ratalnych – ZUS miałby podstawy do

odmowy umorzenia należności wynikających z decyzji z dnia 10.01.2014r., a tym samym rzutowałoby to na wysokość kosztów egzekucyjnych należnych od odwołującego się. Podkreślić należy, że ustawodawca w art.1 ust.10 ww. ustawy wskazuje, że koszty egzekucyjne muszą być „naliczone” przez Naczelnika Urzędu Skarbowego. Takie naliczenie mogło nastąpić po wywiązaniu się odwołującego z układu ratalnego.

Reasumując zatem – w realiach przedmiotowej sprawy, gdy ZUS rozłożył na raty należności przysługujące od Z. S., a termin ostatniej raty przypadał po terminie wynikającym z art.1 ust.11 ww. ustawy – odwołujący nie miał możliwości ustalenia w terminie do dnia 24.01.2015r. wysokości kosztów egzekucyjnych. Koszty te zostały naliczone przez Naczelnika Urzędu Skarbowego w W. dopiero dnia 22.04.2015r. (k.53).

W ocenie Sądu odmienna jest sytuacja dłużnika, który nie ma rozłożonej należności na raty od sytuacji dłużnika, z którym ZUS zawarł układ ratalny.

W pierwszej sytuacji znajduje wprost zastosowanie art.1 ust.10 ww. ustawy i dłużnik ma obowiązek w ciągu 12 miesięcy od uprawomocnienia się decyzji i warunkach umorzenia zapłacić zarówno całe należności niepodlegające umorzeniu jak i koszty egzekucyjne. Jest to bowiem wystarczający okres, aby dłużnik mógł ustalić w organie prowadzącym egzekucję, jakie koszty egzekucyjne na nim ciążyą.

Natomiast w sytuacji, gdy został zawarty układ ratalny, należy zastosować **art.1 ust.12** ww. ustawy, z którego wynika, że warunek uiszczenia należności niepodlegających umorzeniu uważa się za spełniony po ich opłaceniu. Ustawodawca przewidział zatem w takiej sytuacji wyjątek od zasady, że należności winny być w całości uiszczone w terminie 12 miesięcy od daty uprawomocnienia się decyzji ustalającej warunki umorzenia. W ocenie Sądu dotyczy to także kosztów egzekucyjnych, które uzależnione są uiszczenia należności głównej, są wobec tych należności wtórne i mogą być ustalone dopiero po uregulowaniu wymaganych należności.

Sąd przy rozstrzyganiu tej sprawy miał także na uwadze, że Z. S. ostatecznie uiszczył w całości koszty egzekucyjne.

Mając to na uwadze, Sąd uznał, że w takiej sytuacji uiszczenie kosztów egzekucyjnych po upływie terminu wynikającego z art.1 ust.11 ww. ustawy nie odbiera Z. S. prawa do skorzystania z dobrodziejstwa ustawy abolicyjnej. Dlatego Sąd zmienił zaskarżoną decyzję i umorzył Z. S. należności z tytułu składek na ubezpieczenie społeczne za okres 09/2008 - 02/2009 w łącznej kwocie 2.515,39 zł, na ubezpieczenie zdrowotne za okres 12/2008 - 02/2009 w łącznej kwocie 1.018,05 zł i na Fundusz Pracy za okres 12/2008 - 02/2009 w łącznej kwocie 217,52 zł.

Z powyższych względów Sąd orzekł na podstawie art. 477¹⁴ § 2 kpc.

O kosztach postępowania Sąd orzekł na podstawie art.98 kpc w zw. §12 ust.2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28.09.2002r. w sprawie opłat za czynności adwokackie oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu (tekst jedn. Dz.U. z 2013r., poz.461 ze zm.) w pierwotnym brzmieniu. Jak bowiem wynika z §2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 29.07.2015r. zmieniającego rozporządzenie w sprawie opłat za czynności adwokackie oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu (Dz.U. z 2015r., poz.1079) - do spraw wszczętych przed dniem wejścia w życie rozporządzenia tj. 01.08.2015r. stosuje się przepisy dotychczasowe do czasu zakończenia postępowania w danej instancji. Przedmiotowa sprawa została zainicjowana przed tą datą, zatem stosuje się do niej dotychczasowe przepisy. Analogiczny zapis znajduje się w rozporządzeniu Ministra Sprawiedliwości z dnia 22.10.2015r. w sprawie opłat za czynności adwokackie (Dz.U. z 2015r., poz.1800), który w §21 nakazuje do spraw wszczętych i niezakończonych przed dniem wejścia w życie rozporządzenia tj. 01.01.2016r. stosować przepisy dotychczasowe do czasu zakończenia postępowania w danej instancji.